
JĘZYK POLSKI

I INNE NAUKI HUMANISTYCZNE
KALENDARZ GIMNAZJALISTY

KURS PRZYGOTOWAWCZY DO EGZAMINU

JEZYK POLSKI
I INNE NAUKI HUMANISTYCZNE
KALENDARZ GIMNAZJALISTY

BEATA FISZER

MAŁGORZATA HAJDUK

JEZYK POLSKI
I INNE NAUKI HUMANISTYCZNE
KALENDARZ GIMNAZJALISTY

KURS PRZYGOTOWAWCZY DO EGZAMINU

**GDAŃSKIE WYDAWNICTWO
OŚWIATOWE**

Konsultanci: *mgr mgr: Piotr Pardo, Joanna Pawlukowicz, Joanna Piasta-Siechowicz,
Jerzy Trzeciak, Antoni Woźniak*

Redakcja: *Aleksandra Gibała*

Okladka: *Bogdan Olech, Sławomir Kilian*

Projekt typograficzny: *Tomasz Woźniak*

Ilustracje: *Jarosław Bujny, Sławomir Kilian, Adam Pękalski*

Fotografie: *Andrzej Pieńkos*

Opracowanie graficzne map: *Sławomir Kilian, Jerzy Szulc*

Skład (T_EX): *Lech Chańko*

ISBN 978-83-87788-87-2

© Copyright by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Gdańsk 2001

Wydawca: Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, 80-309 Gdańsk, al. Grunwaldzka 413

Gdańsk 2007. Wydanie czwarte

Druk i oprawa: Interak, Czarnków

Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe
80-876 Gdańsk 52, skr. poczt. 59
tel./fax 0-801-643-917, fax 058-340-63-61
tel. 058-340-63-60, 058-340-63-63
<http://www.gwo.pl> e-mail: gwo@gwo.pl

Spis treści

Wykaz ważniejszych zagadnień	6–7
Wstęp	8–9
Jak pracować z <i>Kalendarzem gimnazjalisty</i> ?	11
Tygodnie 1–25	12–241
Odpowiedzi	242–264
Reprodukcje	265–268
Tablice chronologiczne	269–272
Indeks	273–275

Wykaz ważniejszych zagadnień

Tydzień	Literatura i sztuka	Nauka o języku i słownictwo	Ćwiczenia w pisaniu	Historia i wiedza o społeczeństwie
1.	–	rodzaje słowników, rzeczownik	opis	starożytna Sparta, pismo
2.	–	związki frazeologiczne, synonim, antonim	opis bibliograficzny, zaproszenie	źródła historyczne, chronologia
3.	–	liczebnik, związki frazeologiczne	rozprawka	–
4.	–	czasownik	tekst przeprosin	systemy władzy
5.	–	zapożyczenia	kwestionariusz paszportowy	wielkie odkrycia geograficzne
6.	sentencja, groteska, rodzaje literackie	wyrazy ogólne i szczegółowe	streszczenie	początki chrześcijaństwa, edykt mediolański, styl romański i gotycki
7.	podanie, legenda	dialekt, dialektyzacja	plan	dynastia Piastów
8.	–	imiesłowy	list	starożytne Ateny, Sokrates, Diogenes
9.	publicystyka, akapit	–	reportaż	–
10.	tren, epitet, przerzutnia, pytanie retoryczne	związki frazeologiczne	wywiad	granice Polski w ciągu wieków, dynastia Jagiellonów
11.	archaizm, retoryka	rodzaje zdań, przecinek w zdaniu złożonym	przemówienie	Polska w XVII–XVIII wieku
12.	dziennik	rodzina wyrazów, wyraz podstawowy, wyraz pochodny	pamiętnik	pierwsza i druga wojna światowa, ONZ, OBWE

Tydzień	Literatura i sztuka	Nauka o języku i słownictwo	Ćwiczenia w pisaniu	Historia i wiedza o społeczeństwie
13.	ballada	szyk przestawny, podstawa słowotwórcza i formant, formant zerowy, rdzeń	spójność tekstu	kultura rycerska
14.	przypowieść	związki frazeologiczne pochodzenia biblijnego, skróty i skrótowce, wyrazy złożone	notatka	Wielka Emigracja
15.	dramat, tragedia, komedia, film	–	użycie łącznika, podanie	gmina, powiat, województwo
16.	–	treść i zakres wyrazu	charakterystyka	Unia Europejska
17.	bajka, moral, baśń	imiesłowowy równoważnik zdania	opowiadanie odtwórcze	rewolucja przemysłowa
18.	satyra, wiersz sylabiczny, średniówka	podmiot, orzeczenie	tekst podziękowania	powstania: kościuszkowskie, listopadowe, styczniowe, warszawskie
19.	przenośnia, hymn	dopełnienie, okolicznik	dialog	dwudziestolecie międzywojenne, reklama
20.	–	przydawka	curriculum vitae (CV), ogłoszenie	podstawy finansów, ubieganie się o pracę, władze państwowe
21.	komiks	podział głosek	opowiadanie twórcze	Napoleon Bonaparte
22.	–	upodobnienia fonetyczne, uproszczenia grup spółgłoskowych	pisownia tytułów czasopism, recenzja	świat i Polska po drugiej wojnie światowej, socjalizm, kapitalizm, feudalizm
23.	mit, sonet	zdrobnienia, zgrubienia	znaki interpunkcyjne	historia Stanów Zjednoczonych
24.	muzyka	pisownia partykuły „nie”, nieodmienne części mowy	dedykacja	–
25.	fraszka, rodzaje i gatunki literackie	błędy językowe	przekształcanie tekstu, przepis	–

Wstęp

Książka *Język polski i inne nauki humanistyczne. Kalendarz gimnazjalisty* jest przeznaczona głównie dla uczniów klas trzecich, którzy się przygotowują do egzaminu. Opiera się na standardach wymagań egzaminacyjnych oraz podstawach programowych dla gimnazjum z następujących przedmiotów: **języka polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie, muzyki, plastyki**. Uwzględnia również podstawy programowe **ścieżek edukacyjnych** (edukacja filozoficzna, czytelnicza, medialna, regionalna i europejska oraz kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej). *Kalendarz gimnazjalisty* ma więc charakter uniwersalny, choć jest przeznaczony przede wszystkim do powtórki materiału z języka polskiego. Może służyć pomocą wszystkim uczniom, niezależnie od tego, z jakich podręczników korzystają i jakie programy nauczania realizują w szkole.

W książce zastosowano sprawdzony już wcześniej w *Kalendarzu ósmoklasisty* podział na tygodnie i dni tygodnia. W każdym tygodniu gimnazjalista zapozna się przynajmniej z jednym tekstem kultury. Znajdują się wśród nich teksty należące do różnych gatunków literackich, popularnonaukowe, źródłowe teksty historyczne, a także malarstwo, komiks, mapy, tabele, do których uczeń znajdzie zadania sprawdzające umiejętności odbiorcze na poziomie podstawowym i wyższym. Piątki poświęcono redagowaniu jednej z form wypowiedzi lub celowemu przekształcaniu tekstu – przed przystąpieniem do pracy uczeń będzie mógł skorzystać ze wskazówek pozwalających zaplanować wypowiedź.

Wiele zamieszczonych w książce zadań wymaga łączenia umiejętności zdobytych na lekcjach różnych przedmiotów. Nacisk położono na świadome stosowanie, a nie odtwarzanie posiadanej wiedzy. *Kalendarz* zawiera wiadomości najbardziej potrzebne do rozumienia zjawisk zachodzących we współczesnym świecie (historia, wiedza o społeczeństwie) oraz szeroko rozumianego odbioru i redagowania różnych tekstów (język polski). Ważnym kryterium doboru ćwiczeń był również ich związek

z życiem i codziennymi doświadczeniami gimnazjalisty. Wykonując polecenia, uczeń poznaje wszystkie rodzaje zadań (otwartych i zamkniętych), z którymi może się spotkać na egzaminie.

Rozwiązanie zestawu ćwiczeń zaproponowanych na każdy dzień tygodnia nie zajmuje zbyt wiele czasu, tak że każdy uczeń może efektywnie pracować z *Kalendarzem gimnazjalisty*, nie zaniehbując szkolnych obowiązków.

Systematyczne wykonywanie zawartych w *Kalendarzu* zadań pozwoli udoskonalić zdobyte na lekcjach umiejętności. Dzięki indeksowi książka może służyć pomocą także w przygotowaniu się do sprawdzianów i odrabianiu prac domowych.

Byłoby najlepiej, gdyby prace pisemne ucznia sprawdzał nauczyciel albo jedno z rodziców. Osoba sprawdzająca powinna skorzystać ze wskazówek zamieszczonych przy poleceniach oraz z poniższych kryteriów.

KRYTERIA OCENIANIA PRAC PISEMNYCH

1. Praca jest zgodna z tematem.
2. Nie zawiera informacji niepotrzebnych.
3. Forma wypowiedzi jest zgodna z poleceniem.
4. Praca zawiera wszystkie elementy typowe dla danej formy wypowiedzi (np. w liście znajduje się data, nagłówek, podpis, a zaimki odnoszące się do adresata są napisane wielką literą).
5. W dłuższych formach wypowiedzi widać przemyślaną kompozycję (wstęp, rozwinięcie, zakończenie).
6. Pracę cechuje spójność.
7. Jest poprawna pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.
8. Brak w niej nieuzasadnionych powtórzeń wyrazowych.
9. Cechy języka są odpowiednie do sytuacji komunikacyjnej (inne w piśmie prywatnym, inne w oficjalnym).
10. Praca nie zawiera błędów gramatycznych ani stylistycznych.
11. Jest napisana czytelnie.
12. Pracę cechuje odpowiedni układ graficzny (występują w niej akapity, jest zachowane odpowiednie rozmieszczenie pisma w takich formach wypowiedzi, jak podanie, dedykacja, zaproszenie).

Autorki mają nadzieję, że *Kalendarz gimnazjalisty* stanie się sojusznikiem ucznia w trudnym dla każdego gimnazjalisty roku szkolnym poprzedzającym egzamin.

Jak pracować z Kalendarzem gimnazjalisty?

- Przede wszystkim systematycznie. Więcej skorzystasz, poświęcając na przygotowanie się do egzaminu 15 minut dziennie, niż zasiadając do pracy z *Kalendarzem* raz w tygodniu na dwie godziny.
- Na początku każdego tygodnia znajduje się tekst literacki, popularnonaukowy, obraz lub inny tekst kultury. Zapoznaj się z nim w skupieniu i bardzo uważnie. Będzie on podstawą do rozwiązywania większości ćwiczeń w danym tygodniu. (Krótkie teksty zdarzają się także w środku tygodnia).
- Numery niektórych zadań w *Kalendarzu* oznaczono kolorem. W tych zadaniach musisz wybrać jedną (prawidłową lub najtrafniejszą) odpowiedź.
- Po wykonaniu poleceń porównaj swoje odpowiedzi z rozwiązaniami podanymi na końcu książki.
- Nie lekceważ ćwiczenia różnych form wypowiedzi, które proponujemy Ci co piątek. Każda z nich może się pojawić na egzaminie. Po napisaniu pokaż pracę zaufanej osobie (koledze, mamie, tacie, nauczycielowi) i poproś ją o opinię.
- Wykonując zadania z historii, zaglądaj do tablicy chronologicznej umieszczonej na końcu książki. Pomoże Ci ona umiejscowić wydarzenia w czasie.
- Do zadań sprawiających Ci problemy powróć następnego dnia. Upewnij się, czy opanowałeś dane zagadnienie. W razie trudności skorzystaj z podręczników szkolnych lub poproś o pomoc nauczyciela.
- Do ćwiczeń wykonanych w *Kalendarzu* zawsze będziesz mógł zajrzeć, aby na przykład przygotować się do klasówki. W takiej sytuacji pomocą może służyć indeks znajdujący się na końcu książki.

Życzymy Ci powodzenia
Autorki

Jak mówią młodzi?

Narzekania na obyczaje młodzieży i zepsucie jej języka są stare jak świat. Mam do nich stosunek umiarkowany, to znaczy ani nie biłbym na alarm, nie rozdzierał szat, ani też nie chciałbym być chwalcą obecnego stanu. [...] Dzisiejsza młodzież jest śmielsza, bardziej bezpośrednia. Ale zarazem jestem przekonany, że stale się pogarsza sprawność jej pisanego języka, bo nastolatki coraz mniej czytają, a coraz więcej oglądają.

Zjawiskiem prawdziwie niepokojącym jest postępująca wulgaryzacja języka. Przyznaję, że też nie byłem święty, ale pewne, dziś już powszechne zjawiska nie występowały w takim natężeniu. Nie używało się podwórkowej łaciny w obecności dziewcząt. Na ogół potrafiłiśmy się hamować. [...]

O higienie językowego obcowania trzeba ciągle przypominać. Język jest bardzo istotną częścią ogólnego stosunku do bliźnich. A przecież nic tak nie rani jak słowa. Z drugiej strony – język łagodzi obyczaje. Musimy wiele od siebie wymagać. Zanim odezwiemy się do kogoś, zwłaszcza do własnych dzieci, zastanówmy się, czy forma, której zamierzamy użyć, jest odpowiednia, uprzejma, nienapastliwa. Tu nie wystarczy samo unikanie przekleństw. Musi zniknąć upowszechniający się styl językowego grubiaństwa.

Wracając zaś do polszczyzny ludzi młodych... Wykazują oni skłonność do stylistycznych szablonów, zwłaszcza do nadużywania ulubionych, modnych epitetów oceniających. Jak już ktoś podchwyci określenia *cienki* bądź *lipny* , *szafowy* bądź *obtędnny* czy *super* , to wtedy wszystko, co mu się nie spodoba, co go rozczaruje, będzie *cienkie* albo *lipne* , a to, czym się zachwyci, będzie zawsze *super* . W ten właśnie sposób skutecznie zubaża się słownictwo.

A im sprawniejszy język, tym kontakt z otoczeniem skuteczniejszy i łatwiejszy. Pamiętajmy, że granice naszego języka są granicami naszego świata. Przez język poznajemy i porządkujemy całą rzeczywistość. Myślimy też w języku. Szablonowy, ubogi i nieporadny język – to płytkie i schematyczne myślenie. Praca nad językiem jest zatem pracą nad myślą, nad formatem intelektualnym.

J. Miodek, *O języku do kamery*,
Krajowa Agencja Wydawnicza, Rzeszów 1992, s. 19–21.

1. Wymień trzy zjawiska charakterystyczne dla języka ludzi młodych.

.....
.....
.....

2. Wypisz z tekstu dwa zdania, które dowodzą, że język odgrywa ważną rolę w poznawaniu świata.

.....
.....

3. Z tekstu wynika, że autor:

- A. jest zadowolony ze sprawności językowej młodzieży
- B. zdecydowanie krytykuje język ludzi młodych
- C. jest obiektywny w ocenie języka nastolatków
- D. uważa sytuację za alarmującą

4. Wulgaryzacja języka to:

- A. pojawianie się w nim związków frazeologicznych
- B. stosowanie wyrazów ordynarnych
- C. nadużywanie modnych wyrazów
- D. zubażanie słownictwa

5. Autor podaje argumenty przemawiające za koniecznością pracy nad doskonaleniem sprawności językowej. Nie pisze, że:

- A. sprawne posługiwanie się językiem ułatwia komunikację
- B. doskonalenie języka kształci umiejętność myślenia
- C. język świadczy o wykształceniu człowieka
- D. język jest narzędziem poznania świata

6. Język to system obejmujący:
- gramatykę i literaturę
  - słownictwo i zasady ortografii
  - zbiór słów i reguł gramatycznych
  - reguły gramatyczne i ortograficzne

wtorek

.....
data

Związki frazeologiczne (frazeologizmy) to utarte połączenia wyrazów, których znaczenie nie jest sumą znaczeń poszczególnych wyrazów, np. *grać komuś na nosie* (lekceważyć kogoś).

7. Wyjaśnij znaczenie podanych związków frazeologicznych.
- zasięgnąć języka – .....
  - trzymać język za zębami – .....
  - ugryźć się w język – .....
  - wziąć kogoś na języki – .....
  - zapomnieć języka w gębie – .....
  - mówić, co ślina na język przyniesie – .....
  - mieć coś na końcu języka – .....
  - nie szczędzić języka – .....
  - język kogoś świerzbi – .....
  - kaleczyć język – .....
  - mieć cięty język – .....
  - bić się na języki – .....

8. Z rozsypanki wyrazowej ułóż trzy związki frazeologiczne.

znajdować	kogoś	.....	
język	ciągnąć	z	.....
język	kimś	język	.....
wspólny	strzepić	za	.....

9. Wypisz z tekstu Jana Miodka trzy frazeologizmy.

.....

.....

.....

10. Wyraz *język* ma kilka znaczeń. Podaj trzy z nich.

.....

.....

.....

środa

.....
data

Synonimy – wyrazy bliskoznaczne, czyli mające podobne znaczenie, np. *mały* – *niewielki*.

Antonimy – wyrazy o znaczeniu przeciwnym, np. *mały* – *duży*.

11. Do wyrazów z dawnego języka uczniowskiego dopisz synonimy.

- cienki – .....
- lipny – .....
- szałowy – .....
- oblędny – .....

12. Do każdego z podanych wyrazów dopisz po jednym wyrazie bliskoznacznym i przeciwstawnym.

synonimy		antonimy
a)	ciepły	.....
b)	schludny	.....
c)	otyły	.....
d)	niski	.....
e)	ubóstwo	.....
f)	radość	.....
g)	wielkolud	.....
h)	jasność	.....
i)	nabyć	.....
j)	zganić	.....
k)	wznosić	.....

13. Oto tekst napisany przez jednego z Twoich rówieśników. Wyrazy w nawiasach zastąp synonimami, wpisując je w wykropkowane miejsca.

Bartek jest (fajnym) ..... (1) kolegą. Często spędzamy razem czas. Zawsze jest (super) ..... (2), bo mój kolega ma (fajne) ..... (3) pomysły. Ostatnio pożyczył mi (fajną) ..... (4) płytę. Też chciałbym ją mieć. Przy takiej muzyce można (fajnie) ..... (5) odpocząć. Rodzice Bartka też są (super) ..... (6). W niedzielę razem byliśmy na festynie sportowym. Braliśmy udział w przeciąganiu liny. Nagroda, którą zdobyliśmy, była (super) ..... (7). Dostaliśmy deskorolki.

14. Zwróć uwagę na poprawny zapis podanych skrótów. Rozszyfruj każdy z nich.

a) p.n.e. – .....

b) n.e. – .....

15. Uzupełnij.

a) Cesarz rzymski, Juliusz Cezar, żył w I wieku przed naszą erą, to znaczy przed .....

b) Neron żył w I wieku naszej ery, to znaczy po .....

16. Poniższe nazwy epok są ułożone w kolejności alfabetycznej. Ponumeruj je zgodnie z kolejnością chronologiczną.

nowożytność   starożytność   średniowiecze

17. Podkreśl wcześniejszą datę.

776 r. p.n.e. – pierwsze igrzyska olimpijskie

753 r. p.n.e. – legendarna data założenia Rzymu

18. Napisz, ile lat upłynęło od bitwy pod Kannami (216 r. p.n.e.) do upadku cesarstwa zachodniorzymskiego (476 r. n.e.).

.....

19. Podane niżej źródła historyczne dzielą się na bezpośrednie (będące informacją samą w sobie) oraz pośrednie (przekazujące informacje za pośrednictwem jakiejś osoby). Wstaw obok nich odpowiednio litery „B” i „P”.

a) szczątki naczyń glinianych

e) groby prasłowiańskie

b) mapa z XVII wieku

f) pamiętnik z XVII wieku

c) kronika Galla Anonima

g) zamek w Malborku

d) ruiny świątyni

20. Niematerialnym źródłem historycznym są:

- A. narzędzia z brązu
 B. naszyjniki z bursztynu
 C. listy z XVIII wieku
 D. szczątki dawnego stroju

czwartek

.....
 data

Opis bibliograficzny książki to wymienienie nazwiska jej autora, tłumacza – jeśli utwór jest przekładem, tytułu, kolejności wydania, nazwy wydawnictwa, miejsca i roku wydania.

Jeśli, pisząc referat, korzystasz z jakichś książek, powinieneś na końcu pracy umieścić bibliografię, czyli zbiór opisów bibliograficznych. Bibliografię podaje się najczęściej w kolejności alfabetycznej według nazwisk autorów.

21. Obejrzyj opis bibliograficzny książki Jana Miodka zamieszczony pod tekstem *Jak mówią młodzi?* Zwróć uwagę na znaki interpunkcyjne. Następnie wykonaj opis bibliograficzny książki, której karta tytułowa i strona redakcyjna są zamieszczone poniżej.

Ilustracje: *Szymon Kobylński*
 Redakcja techniczna: *Renata Korewo*
 Skład (TfX): *Maria Chojnicka*

ISBN 83-85694-60-5

© Copyright: by Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Gdańsk, 1998

Gdańsk 1998. Wydanie pierwsze
 Druk: Zakłady Graficzne Atext S.A. w Gdańsku

Wszystkie książki Wydawnictwa dostępne są w sprzedaży wysyłkowej.
 Zamówienia prosimy nadsyłać z odliczeniem.

Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe
 91-876 Gdańsk 52, skrytka pocztowa 59

tel./fax: (58) 302 62 12, 302 59 16
<http://www.gwo.com.pl>
 e-mail: gwo@gwo.com.pl

22. Uzupełnij: Pojawiające się w tekście wyrażenie *łacina podwórkowa* oznacza używanie .....
23. Skreśl fałszywe twierdzenia dotyczące języka łacińskiego.
- był używany w starożytnym Rzymie
  - pełnił funkcję języka międzynarodowego w średniowieczu
  - w tym języku była napisana *Bogurodzica*
  - współcześnie jest używany przez lekarzy i farmaceutów
  - w języku polskim nie ma wyrazów zapożyczonych z łaciny
  - polski alfabet powstał na bazie łacińskiego
  - językiem łacińskim nie posługuje się obecnie żaden naród
24. Uzupełnij: Pierwszym polskim pisarzem, który świadomie zaczął pisać w języku narodowym, był .....
25. Podaj związek frazeologiczny pochodzenia biblijnego, który oznacza niemożność porozumienia się, chaos, bałagan. (Jest to odniesienie do biblijnej budowli, której twórcy zostali przez Boga ukarani za pychę).
.....
26. Profesor Jan Miodek kojarzy się:
- z programem „Ojczyzna – polszczyzna”
  - z dziennikarstwem radiowym
  - z podręcznikiem do historii
  - z tematyką ekonomiczną
27. Środkiem masowej komunikacji nie jest:
- telewizja
  - prasa
  - radio
  - list
28. Odpowiedz pełnym zdaniem na pytanie:
Z jaką epoką w historii wiąże się wynalezienie pisma?
.....

29. W Twojej szkole odbędzie się spotkanie z profesorem Janem Miodkiem poświęcone językowi współczesnej młodzieży. Zredaguj zaproszenie na to spotkanie. Pamiętaj o niezbędnych elementach zaproszenia, czyli o informacjach:

1. kto zaprasza,
2. kto jest zaproszony,
3. kiedy i gdzie odbędzie się spotkanie.

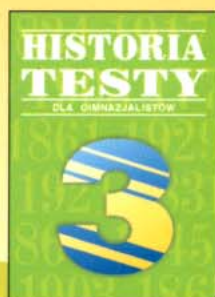
Zadbaj o szatę graficzną zaproszenia.

Książka przeznaczona jest dla uczniów trzeciej klasy gimnazjum, którzy będą zdawać egzamin kończący szkołę. Stanowi kurs przygotowawczy do testu z przedmiotów humanistycznych. Zawiera przede wszystkim wiadomości z języka polskiego, ale także z historii, wiedzy o społeczeństwie oraz sztuki. Podział materiału na poszczególne dni tygodnia ułatwia systematyczną pracę. Dzięki temu nauka nie zabiera zbyt dużo czasu, a przynosi doskonałe efekty.

Treść *Kalendarza gimnazjalisty* jest zgodna z podstawą programową i uwzględnia standardy wymagań egzaminacyjnych określone przez MEN.

Każdy dzień z *Kalendarzem gimnazjalisty* to nowa porcja utrwalonej wiedzy.

Oceń siły przed egzaminem – przetestuj swoją wiedzę, zanim zrobi to ktoś inny!

Najprostsza droga do zdanego egzaminu
– *Testy dla gimnazjalistów.*

